

det vistnok være nødvendigt at undergive den en saa omhyggelig Behandling som muligt, og navnlig gjennem et Udvalg at forberede den til en paafølgende Afgjørelse. Derom kan der jo imidlertid nu paa Grund af den nære Slutning af Rigsdagen ikke være Tale. Jeg skal derfor heller ikke indlade mig videre paa de specielle Punkter, som især nærmere ville være at drøfte; jeg skal blot berøre to og da udtale, at hvad Bestemmelserne i § 2 angaaer, er jeg af den Mening, at det vilde være aldeles nødvendigt at faae disse forandrede. Jeg skal ikke lægge den afgjørende Vægt paa Bibeholdelsen af de for Amtsrådene og Sogneforstanderskaberne gjældende Valgbestemmelser som Grundlag; men, hvad jeg maa lægge Vægt paa, det er, at der gives Bestemmelser om Valgretten, saaledes at man igjennem en Ordning af denne faaer det Resultat med Hensyn til Valgenes Udfald, der tilsigtes som det hensigtsmæssigste; thi jeg er fuldstændig enig med dem, der antage, at der Intet i saa Henseende opnaaes ved særlige Valgbarheds-Bestemmelser. Det andet Punkt er, at jeg ikke efter min Erfaring kan tiltræde en Frygt for, at Kjøbstæderne, idetmindste ikke alle Kjøbstæder, i nogen særlig Grad egentlig skulde være imod en Sammenfæltning med Landet med Hensyn til den kommunale Overbestyrelse. Efter hvad jeg har havt Leilighed til at erfare, er der virkelig en Erkjendelse hos mange Kjøbstadbeboere af, at det allerede i og for sig maa ansees for et stort Gode for Kjøbstæderne, at der ved den nye kommunale Ordning gives dem en væsentlig Andeel i den øverste Bestyrelse af deres kommunale Sager, en Andeel, som de hidindtil aldeles have savnet. Forøvrigt skal jeg, som sagt, ikke gaae ind paa de mange forskjellige enkelte Punkter, hvorom der er Spørgsmaal. Jeg skal kun til Slutningen ret meget beklage, at Omstændighederne have føiet sig saaledes, at denne Sag heller ikke i indværende Rigsdagssamling har kunnet bringes til Ende; dens endelige Afgjørelse indsees overalt, troer jeg, med stor Længsel; man sætter stor Pris paa den nye Ordning, og det vilde derfor vistnok være i allerhøjeste Grad uheldigt, dersom den trevne Gang, som Sagen hidtil har havt, skulde fortsættes i Fremtiden;

og jeg kan derfor ikke Andet end, idet jeg slutter, gjentagende udtale det Haab, at Sagen ikke blot fremdeles vil blive fremmet fra Regjeringens Side, men at denne Rigsdag maa være den sidste, der har med denne Sag at bestille som forberedende, og at den idetmindste næste Aar maa komme til et endeligt Resultat.

Sonne: Jeg havde foresat mig ikke at tage Ordet i denne Sag, deels fordi jeg maa tilstaae, at jeg paa Grund af Mangel paa Tid ikke har kunnet sætte mig ind i, hvad der tidligere i Landstinget er skeet i denne Sag, og deels fordi der ingen Udsigt er til, at den kan fremmes videre, hvorfor jeg ikke troer, at en mere vidtløftig Diskussion vil være nødvendig. Men da der af en æret Landstingsmand er fremsat den Mening, at Kjøbstæderne ikke ønske Loven, og da jeg netop boer i en Kjøbstad i et Distrikt, hvor Kjøbstæderne allerede ere repræsenterede i Amtsrådet, kunde det maaskee være til Gavn for Sagen, om jeg tog Ordet for en Udtalelse i modsat Retning. Jeg ønsker nemlig oprigtigt, at Loven maa gaae igjennem, og jeg vil med den sidste ærede Tale ønske, at den maa gaae igjennem i næste Session. Kjøbstæderne have efter min Overbeviisning i lang Tid savnet en overordnet kommunal Bestyrelse. Paa Bornholm have vi hart den længe, og vi have ikke havt Anledning til at fortryde det; men jeg vil rigtignok gjøre opmærksom paa, at vi der have en Indretning i saa Henseende, som det forekommer mig at være rigtigt ogsaa at indføre i denne Lov, og som jeg troer ikke har været bragt paa Bane; i det Mindste har jeg ikke lagt Mærke dertil. Det er nemlig vistnok, at der fra mange Sider har været yttret, at Kjøbstæderne maaskee vilde blive misfornøiede med deres Sagers Behandling i Amtsrådet, da man ikke vilde kunne finde sig i, at Folk fra Landet skulde tage Bestemmelse om Kjøbstadsager, og omvendt, at Folk fra Landet vilde føle sig misfornøiede med, at Folk fra Kjøbstæderne skulde tage Deel i Afgjørelsen af Sager, der alene angaae Landet. Men derfor er der paa Bornholm den Bestemmelse, at Sager, der alene angaae Landet, befatte Kjøbstadbeboerne sig ikke med,